

Информация за финансиран на проект

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания – 2021 г
Основна научна област:
Хуманитарни науки
№ на договор:
КП-06-Н60/11 от 22.11.2021
Начална дата на проекта и срок на договора:
22.11.2021 – три години
Заглавие на проекта:
Другото лице на войната
Базова организация:
Институт за исторически изследвания при БАН
Партньорски организации:
Няма
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
Проф. д-р Даниел Вачков
Общ размер на договореното финансиране:
120 000 лв.

Резюме на проекта (до 1 стр. в рамките на полето по-долу):

Войните, водени от България през XIX и XX век от десетилетия са в ползрението на учените не само у нас, но и в света. Това създава усещането, че по тази важна проблематика всичко е изследвано и доказано. Не само в персонални статии, студии и монографии, но и в цялостни истории на България военната тематика присъства неизбежно. На практика обаче от години наред се мултиплицира една и съща изворова база, което води до повтораемост и преразказ на стари постановки.

Една от причините за тази едностранчивост се корени в ползването главно на спомени и дневници на висшия генералитет, както и на официална преписка от военен характер. Напълно се игнорират обаче материалите на военните кореспонденти на фронта, както и преписката на редовия войник с лица от вътрешността на страната.

Друго голямо направление, което изисква обединение на усилията на цял екип, се отнася до дипломатическата страна на участието на България във войните. Тук изследванията са тотално остарели както по документална база, така и по интерпретации. Не са въведени в научно обръщение редица преписки от дипломатически ведомства на посланическите мисии на чужди държави у нас, както и годишните британски дипломатически отчети, които са изключително интересни за нашата външно-политическа история и неиздадени до днес. Частично са проучени личните архиви на важни политици, дипломати и персонал на българските посолства в чужбина. Европейската и световна историография отбелязват лавина от нови трудове, които трябва да бъдат съобразени и при интерпретациите на българска почва. Това налага цялостно пренаписване на дипломатическата история на войната.

Важна страна в мотивацията на екипа е, че той притежава огромен масив от документи от личния архив на министър-председателя Васил Радославов – главна фигура по време на Първата световна война. След разпродаването неотдавна на личните вещи на Радославов в Германия, документалната част от наследството беше откупено, пренесено в България и предоставено за научна обработка. Този документален масив съдържа важни лични, партийни и правителствени документи, които са били изнесени от страната по време на емигрирането на Радославов и никога до днес не са ползвани научно. Те осветляват нови страни от дипломатическите преговори по присъединяването на България към военните блокове, позицията на цар Фердинанд, политическият натиск на парламентарно представените партии, както и неподозирани задкулисни игри и лобистки интереси. По тази причина тяхното публикуване и научен коментар е важна приоритетна цел на екипа. През втората част на проекта ще се пристъпи към генерално пренаписване на дипломатическите и военни аспекти на участието на България в Първата световна война, като подобно екипно фундаментално изследване не е предприемано до сега у нас. Така двете части на единния научен процес ще имат безспорен принос в дипломатическата и военна история на България.

Членове на научния колектив

<i>Организации/участници¹</i>	<i>Бележка²</i>
Базова организация:	
Институт за исторически изследвания при БАН	
Ръководител на научния колектив	
Проф. д-р Даниел Вачков	учен
Участници:	
проф. д.и.н. Лизбет Любенова Върбанова доц- д-р Румяна Андреева Чукова д-р Мила Йорданова Кръстева Деница Радкова Мизинска Теодор Георгиев Янев Адриан Пламенов Борисов Ванеса Венциславова Александрова	Учен Учен Учен Докторант Студент Студент Студент
Партньорска организация:	
Няма	
Участници:	
Партньорска организация:	
Участници:	
Партньорска организация:	
Участници:	

1 Отбележете академичната длъжност, научната степен, име и фамилия на всеки участник като включите и участниците, които са работили по проекта не през целия период за изпълнение на проекта

2 Отбележете дали участникът в колектива е млад учен (МУ), постдокторант (ПД), докторанти (ДО) или студенти (СТ), или учен от чужбина (УЧ).